

Leonardo Baksa Čeči
Ilustrirala Branka Hollingsworth Nara

TONKIN VELIKI PRIJATELJ

ZAKLADA ANA RUKAVINA

U lijepoj kući u predgrađu, s velikim prozorima i trijemom punim cvijeća, živjela je djevojčica Tonka. Bila je sitna, ali toliko živahna da su joj prijatelji nadjenuli nadimak Mali zvrk. Imala je krupne plave oči i bujnu, kovrčavu crvenkastu kosu, a po obrašćicima i nosiću sitne pjegice. Nikako se nije mogla odlučiti voli li te crvenkaste točkice ili ne.

Dvorište Tonkine kuće bilo je puno zelenila.

Najviše je voljela odmarati se (mozgati o mudrim stvarima, kako bi ona rekla) u hladu velike breze. Tata joj je na debelu granu starog oraha objesio ljljačku, ali nije baš voljela ljljanje. Bojala se da s ljljačke ne odleti preko ograda u veliki potok koji je bio tik uz njihovo dvorište. No često je pozivala prijatelje na ljljačku, da se tata ne uvrijedi.

Imala je psa od kojega je bila starija samo nekoliko mjeseci. Kad je stigao u kuću, oboje su bili otprilike iste dužine, ali brzo je izrastao u velikog, dobroćudnog, crnog diva, idealnog u ulozi jastuka. Tonkina mama dala mu je ime Ben, prema medvjedu iz televizijske serije za kojega je znala reći da je najpametniji životinjski lik koji se ikada pojavio na televiziji.

Te godine ljeto je projurilo kroz Tonkin život kao nikada prije. Možda joj se tako činilo zbog dugoočekivanog polaska u školu. Kako se taj datum približavao, svakim je danom rasla napetost, osobito kod Tonkinih roditelja.

– Već je toliko narasla da kreće u školu! – čudili su se.

Tonka se nije previše uzrujavala zbog toga. Bila je spremna i za tu avanturu.

– Uopće vas ne razumijem! Čemu panika? Znam da mislite da sam već dosta pametna, ali što fali da budem još malo pametnija? – umirivala je roditelje.

Ponedjeljak je dan kao stvoren za to da se krene u školu. Tonka nije željela da je itko prati pa je objasnila mami da je dovoljno velika i da može ići sama. Mama je to nekako shvatila, ali Ben nikako. Uzalud mu je objašnjavala da je dovoljno pametan za jednog psa i da mu ne treba škola. No njezin dobroćudni zaštitnik nije se dao odgovoriti. Shvatio je da se nešto važno događa u životu njegove priateljice, a on to nije htio propustiti ni za sve sočne kosti ovoga svijeta. Kad su stigli do škole, Ben se nije htio odvojiti od Tonke. Tek kad ga je iznenadilo glasno školsko zvono, uspjela je šmugnuti u velik školski hodnik.

Kad je ušla u učionicu, obradovala se primjetivši dosta djece koju je poznavala otprije s igrališta u blizini crkve. Bila je zadovoljna i učiteljicom iako ju je ona posjela u prvi red, točno pred sebe. Prvi je školski dan protekao veselo, a tako je, valjda, u svim školama na svijetu.

Ubrzo je Tonka pohvatala sve konce prvašičkog školovanja. Iako se u početku protivila, bilo joj je dragو što ju je Ben svakog dana čekao ispred škole. Zahvaljujući njemu, postala je popularna u cijeloj školi, a imala je i s kime putem do kuće raspravljati o svemu što se dogodilo tog dana. Ben je bio idealan sugovornik, sa svime se slagao i nikada joj nije proturječio. Još je i obožavao na svojim širokim leđima nositi njezinu školsku torbu, a to je uistinu bilo lijepo od njega. Dobro, jednom je ta torba bezobrazno skliznula s njegovih leđa i pala u blato, ali to nije tema ove priče. Događa se!

Dan po dan stigao je i prosinac.

Taj je mjesec Tonka obožavala! Svako malo stizali su joj darovi.

Najprije je slavila rođendan, onda bi došao Sveti Nikola, poslije njega Božić i na kraju Nova godina! Ne može biti bolje!

Rođendan je proslavila s prijateljima u razredu i kod kuće. Sveti Nikola donio joj je toliko darova da svi nisu ni stali u čizmicu na prozoru.

Polako se približavao Božić i valjalo je ukrasiti učionicu. Učiteljica je donijela pregršt šarenih papira. Svi su prionuli izradi ukrasa koje su potom, pjevajući božićne pjesme, lijepili po prozorima. Uistinu je bilo veselo.

Tonka je izrezala veliku božićnu zvijezdu. Uzela je ljepilo, stolac privukla prozoru, stala jednom nogom na nj i...

Odjednom nije bilo više ničega. Nestala je učionica, prijatelji, božićna zvijezda... Osjetila je kako postaje sve slabija. Htjela je nešto reći, ali nije mogla, nije stigla. Sve se oko nje utopilo u mraku, samo je bol bila jasna. Činilo joj se tek kako čuje učiteljicu koja zove hitnu pomoć i njezine roditelje. Onda je osjetila da je podižu i stavljaju na neki krevet koji se brzo kretao. Osjetila je ritam pločica školskog hodnika. Odnekud je dopirao glas majke, oca... Čula je Bena kako uplašeno laje dozivajući je. Posljednje što je čula bio je zvuk sirene, a onda su nestali svi zvukovi.

Probudila se tek sutradan. Umorno je, poluotvorenih očiju, pogledala oko sebe. Nije bila u svojoj sobi. Iznenadeno je primijetila da joj iz ruke viri tanka cjevčica spojena na prozirnu vrećicu obješenu na metalni stalak pokraj kreveta. Iznad glave joj je dopirao jednoličan zvuk, poput otkucaja sata, ali nekako nervozniji, glasniji. Odjednom je osjetila strah kao nikada prije u svojem kratkom životu.

Tada je netko tiho otvorio vrata. Pokraj nje je sjeo čovjek u bijeloj kuti i nježno joj stavio ruku na dlan.

– Kako si, Tonka? – upitao ju je.

– Tko ste vi? Jesam li u bolnici? Zašto sam tu? Gdje su mi mama i tata? – brzala je Tonka s pitanjima.

– Hajdemo redom. Dakle, ja sam doktor i zovi me Zdravko. Da, u bolnici si. Pozlilo ti je pa moramo vidjeti od čega. Mama i tata sad nisu ovdje, ali bili su pokraj tebe cijelu noć. Poslao sam ih kući da se malo odmore. Ubrzo će opet doći.

– A hoću li stići okititi učioniku do Božića? Hoćete li me pustiti kući do tada? – tužno je pitala mala bolesnica.

– Tek smo se upoznali, a već bi pobegla od mene! Zar ti tako strašno izgledam? – nasmiješio se doktor.

– Ne, ne izgledate strašno, ali vi ste doktor...

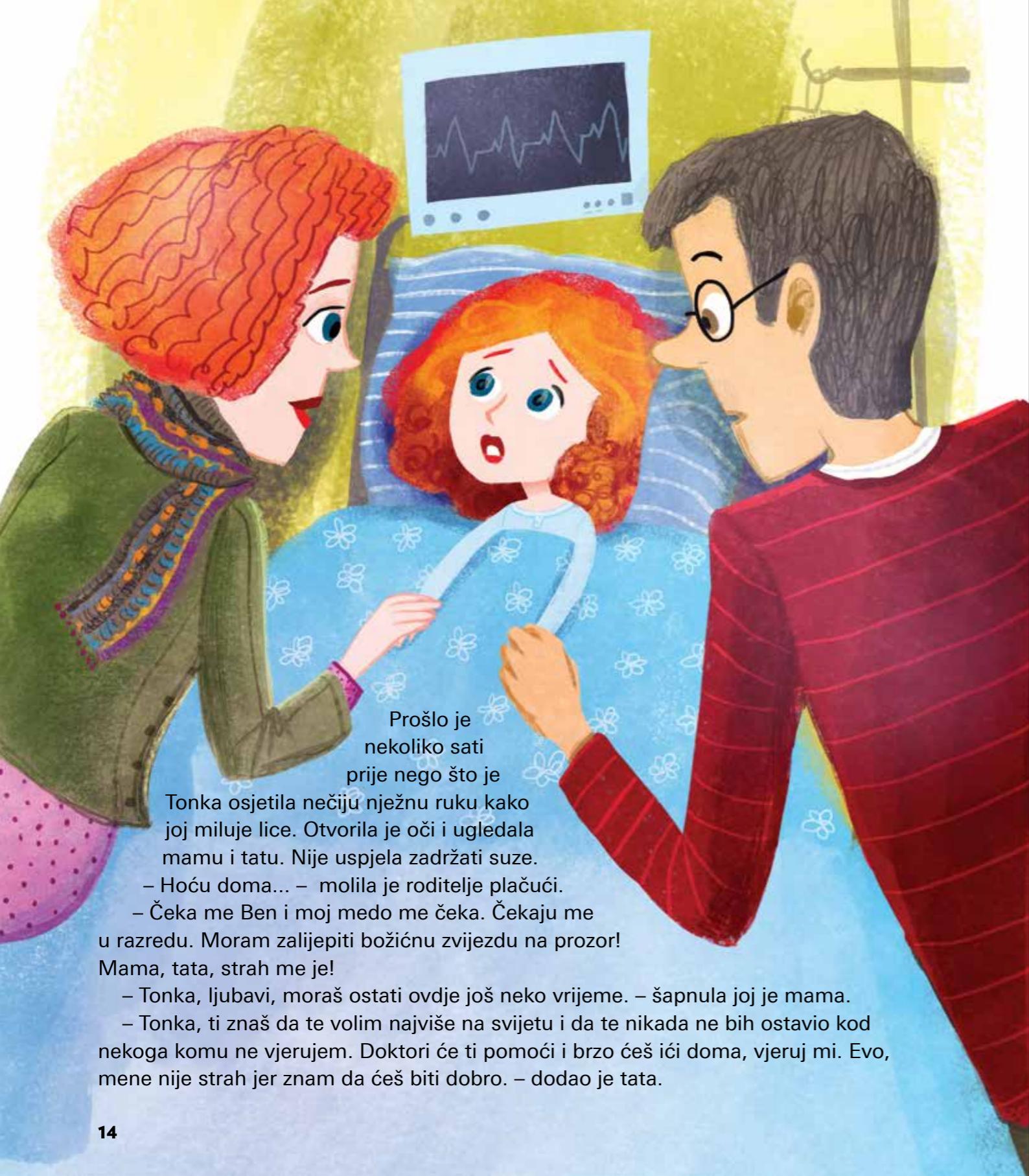

– Čekaj malo, rekli su mi da si ti hrabra djevojčica, a sad ispada da se bojiš doktora!

– Ali zašto sam ovdje? Hoćete li mi davati pikice? Ja to ne bih.

– Tonkice moja, u tvoje su tijelo ušli mali zločesti patuljci koji prave velike probleme. Moramo pomoći dobrim patuljcima iz tvog tijela da ih pobijede i izbace van zauvijek. Zato nam moraš vjerovati i ne trebaš se bojati. A injekcijama, ili pikicama kako ih ti zoveš, šaljemo pomoći dobrim patuljcima u borbi protiv zločestih. Bez tekućine iz injekcija dobri bi patuljci mogli biti gladni i ne bi se mogli boriti protiv zločestih.

– Ali vi, vi ste doktor... – tiho je rekla Tonka i onda opet zaspala.

Prošlo je
nekoliko sati
prije nego što je

Tonka osjetila nečiju nježnu ruku kako
joj miluje lice. Otvorila je oči i ugledala
mamu i tatu. Nije uspjela zadržati suze.

– Hoću doma... – molila je roditelje plačući.

– Čeka me Ben i moj medo me čeka. Čekaju me

u razredu. Moram zalijepiti božićnu zvijezdu na prozor!

Mama, tata, strah me je!

– Tonka, ljubavi, moraš ostati ovdje još neko vrijeme. – šapnula joj je mama.

– Tonka, ti znaš da te volim najviše na svijetu i da te nikada ne bih ostavio kod
nekoga komu ne vjerujem. Doktori će ti pomoći i brzo ćeš ići doma, vjeruj mi. Evo,
mene nije strah jer znam da ćeš biti dobro. – dodao je tata.

Onda je opet ušao doktor Zdravko.

– Tonka, prijateljice moja mala, imamo jedan neplanirani problem! Jedan tvoj
prijatelj sjedi ispred bolnice i silom želi do tebe, a ne smijemo ga pustiti.

– Moj prijatelj? A koji to? – zbunila se Tonka.

Doktor Zdravko primaknuo je Tonkin krevet prozoru. Pogledala je kroz prozor i
presretno uskliknula: – Ben! Moj Ben!

Veliki je pas čuo dozivanje svoje prijateljice i od sreće se počeo vrtjeti ukrug, lajati,
mahati repom, a sve uz odobravanje i smijeh svih koji su to vidjeli. Nakon toga je
zadovoljan legao na travnjak prekoputa bolničkog ulaza. Otuda je imao bolji pogled na
Tonkin prozor.

Tonkini su bolnički dani sporo prolazili iako su je svakog dana posjećivali roditelji i prijatelji, a donijeli su joj i njezina plišanog medu.

Došao je i Božić. Roditelji su s Tonkom proveli gotovo cijeli dan, a posjetili su je i djedovi i bake. Došao ju je vidjeti i ujak kojega je jako voljela, a ponajviše je uživala šaliti se na račun njegove frizure. Tonkin ujak, naime, nije imao kose ni za dva češljanja, a kamoli za frizuru. Dobila je i mnogo darova. No navečer su svi morali otići. Tonka i medo ostali su sami u sobi.

U neko je doba došao i doktor Zdravko čestitajući:

- Sretan Božić, prijateljice! O, pa ti si dobila darova kao nitko u cijeloj bolnici.
- Sretan Božić i vama, doktore i prijatelju! – odgovorila je.
- Može li jedna mala pikica? – upitao ju je sa smiješkom.
- Ah, već ste dosadni s tim pikicama, ali što mogu. – nasmiješila se Tonka.
- Dok joj je davao injekciju, doktor je primijetio poderanu lijevu šapu na medvjediću.
- Vidim da ti je medo ranjen i treba mu doktorska pomoć. Hoćemo li mu pomoći? – lukavo je upitao zぶnjenu Tonku.
- Tonka je tek tada vidjela da doktor govori istinu i da medi uistinu treba pomoći.
- Pa možda bi mu ipak trebalo malo pomoći! – zabrinuto je rekla.
- Doktor je uzeo medu i obećao: – Ti ćeš sada zaspati, a kada se probudiš, tvoj će medo biti kao nov! Ne brini se!

Kad se Tonka drugog jutra probudila, pokraj nje je na jastuku ležao njezin medo, a poderana šapa bila je kao nova, baš kako je doktor i obećao.

Nekoliko dana nakon što je doktor Zdravko bio prvi koji je Tonki zaželio svu sreću svijeta u novoj godini, došlo je vrijeme za vrlo ozbiljan razgovor dvoje novih prijatelja.

– Tonka... – počeo je govoriti doktor Zdravko. – Dobrim patuljcima u tebi sada treba naša velika pomoć. Zločesti se patuljci ne daju i ne daju. Sjećaš li se kako smo riješili problem medine šape? Jesam li te tada iznevjerio?

– Niste me iznevjerili. Znam što mi želite reći. Sada i mene treba popraviti, zar ne? Pa kad ste pomogli mome medi, onda ćete i meni. Vjerujem vam! – mirno mu je odgovorila Tonka.

– Gotovo sam nešto zaboravio. Evo, probaj ove kolače. Nećeš vjerovati, ali ja sam ih ispekao! Nemoj nikome reći, to mi je tajni hobi! – na odlasku je u povjerenju promrmljao doktor. Tonka se nasmijala, mahnula mu i uzela jedan kolač. „Pa nije loše... za jednog doktora!“ pomislila je.

Prekosutra je doktor Zdravko Tonki operirao tumor.

Idućih je dana bila jako umorna. Doktor Zdravko je cijele dane bdio nad njezinim oporavkom. Tražio je da ga izvješćuju o Tonki čak i kad nije bio u bolnici. A onda je, jednog jutra, opet ugledao osmijeh svoje male prijateljice.

– Jesi li se naspavala? Baš tebe briga što ja nisam spavao! – šalio se doktor.

– Zar sam tako dugo spavala? Jeste me popravili? Što sada? Idem doma? – pitala ga je uzvraćajući šalu.

– Naviknuo sam se na tebe pa će te još malo zadržati. Ali moramo još nešto obaviti. To nešto je jedna terapija. Ništa strašno...

– A kako će to izgledati? – zanimala se Tonka.

Doktor Zdravko malo se zamislio, a onda joj počeo objašnjavati.

– Tvoji dobri patuljci su pobijedili, ali još postoji mala opasnost da su se zločesti patuljci nekamo sakrili i da čekaju svoju priliku za protunapad, kužiš!? Oni ti se znaju sakriti u kosu. Vidiš, zato ćeš na kratko vrijeme promijeniti frizuru.

– Ostat ću bez kose? To želite reći? – zbunila se Tonka.

– Paaa... da. Ali poslije ćeš imati najljepšu frizuru u školi, a onih zločestih patuljaka više neće biti. – i dalje je objašnjavao doktor Zdravko.

– Aha, bit ću kao moj ujak! Oh, sad će se on meni smijati! – glasno se nasmijala.

Doktor je još dodao: – Hajdemo to napraviti što prije jer će se inače tvoj prijatelj Ben previše udebljati od hrane koju mu daju svi koji imaju veze s ovom bolnicom. Svakog se jutra vraća i ne odlazi dok ne padne mrak. Moraš ga što prije odvesti kući.

Tonka je uspješno prošla kemoterapiju.

U tome joj je uvelike pomogao i njezin ujak. Sad se i on mogao šaliti s njezinom frizurom kao što se ona šalila s njegovom iako joj je jednom skrušeno priznao: – Znaš, Tonka, lako je tebi šaliti se. Ti ćeš opet imati svoju prekrasnu, crvenkastu perjanicu na glavi, a ja ću zauvijek biti bez kose.

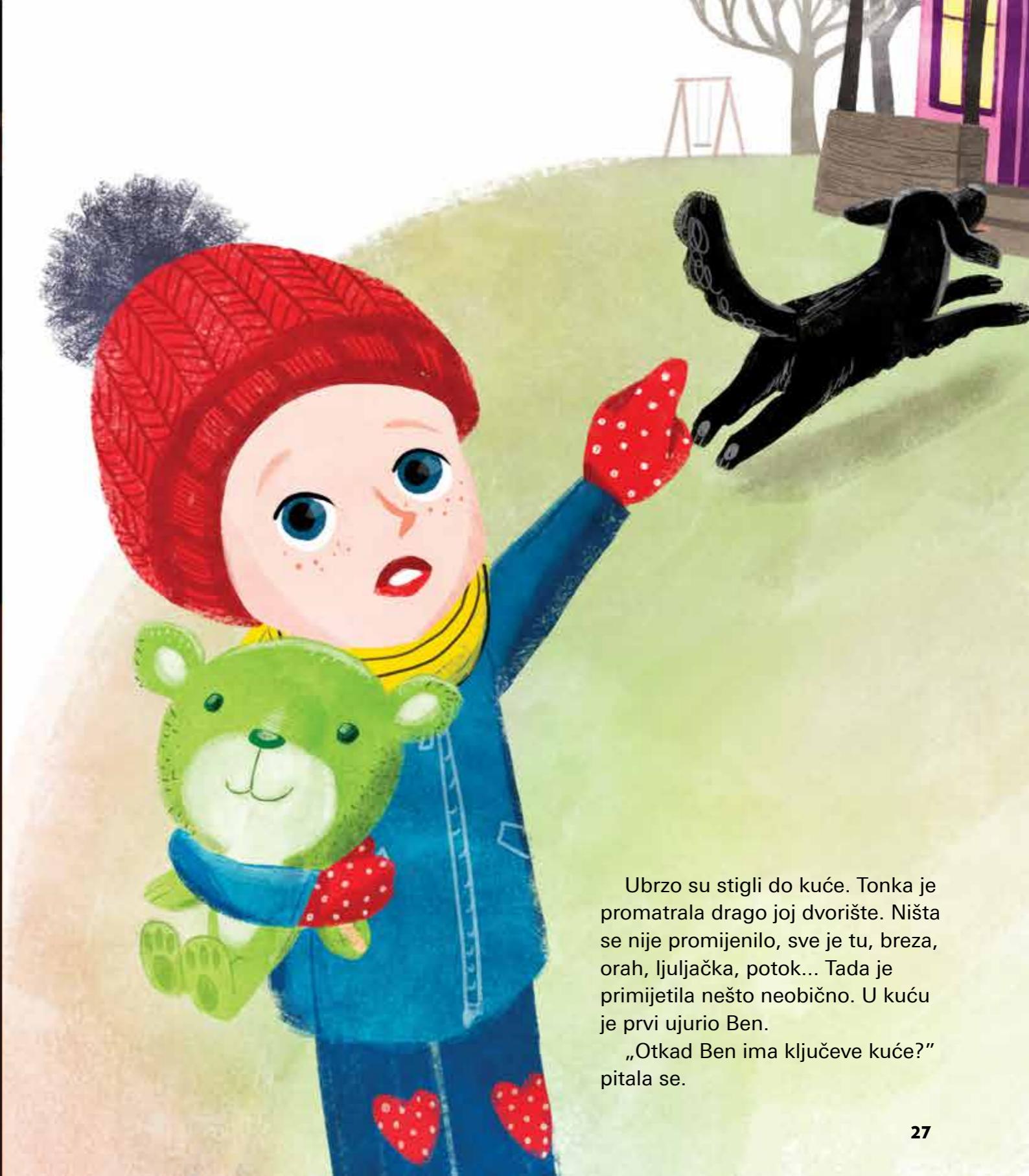

Nakon nekog vremena Tonka se oporavila i došao je dan povratka kući. Došli su po nju mama i tata, djedovi, bake i ujak. Prije odlaska Tonka je pogledom tražila doktora Zdravka. Nije joj se ostajalo u bolnici, ali željela se pozdraviti sa svojim doktorom i prijateljem, no nije ga bilo. Uzela je medu i krenula prema izlazu iz bolnice još uvijek nesigurna koraka.

Raspoloženje joj je popravio Ben. Ugledavši Tonku, vjerni je pas pojurio k njoj i usput srušio dvije velike kante pune hrane koju su upravo unosili u bolnicu. Tata i ujak jedva su ga uspjeli zadržati da je ne sruši na pod. Tek što su otvorili vrata tatina automobila, Ben je skočio na zadnja sjedala pozivajući svojim lajanjem Tonku da mu se pridruži i da napokon krenu kući. Pomiješanih osjećaja sreće i tuge ušla je u auto.

„Zašto mi se nije javio? Mislila sam da smo postali prijatelji. Nema veze, uvijek će ga se sjećati sa zahvalnošću“, razmišljala je Tonka.

Ubrzo su stigli do kuće. Tonka je promatrala drago joj dvorište. Ništa se nije promijenilo, sve je tu, breza, orah, ljuljačka, potok... Tada je primijetila nešto neobično. U kuću je prvi ujurio Ben.

„Otkad Ben ima ključeve kuće?“ pitala se.

Zbunjeno je širom otvorila vrata i ušla. Malo je reći da se gotovo opet onesvijestila, ali ovaj put od sreće. Ispred nje, na ulazu u kuhinju, stajao je njezin prijatelj, doktor Zdravko. Nije nosio bijelu kutu, nego maminu pregaču, a u ruci je držao pladanj na kojem je bilo nešto nalik na tortu.

– Oprosti, malena, nije mi torta baš uspjela, a trudim se još od jutra! – sam se sebi nasmijao.

Tonka mu je skočila u zagrljaj i ukorila ga: – A ja sam mislila da si me već zaboravio i da mi se više neće javiti.

– Kako bih tebe zaboravio? Pa zar ti nisi moja nova, mala prijateljica? – odgovorio joj je široko se osmehujući.

– Kad si ti tu, ne bojam se nikakvih zločestih patuljaka! Ti si moj veliki prijatelj i voljela bih da si uvijek blizu mene.

– Naravno da će uvijek biti blizu, kad god ti zatrebam! – jedva je uspio izgovoriti raznježeni doktor Zdravko.

Otad je prošlo mnogo godina. Tonka je završila medicinski fakultet i postala liječnica, udala se i ima dvoje djece, dječaka i djevojčicu. Nikada više nije bila bolesna i nije imala problema sa zločestim patuljcima.

S doktorom Zdravkom je i danas u vezi i još ga uvijek zove svojim velikim prijateljem.

IZDAVAČ
Zaklada Ana Rukavina

ZA IZDAVAČA
Marija Rukavina

KOORDINATORICE
Mirta Vrančić i Marija Stapar Zrile

UREDNUĆA
Snježana Marić

TEKST
Leonardo Baksa Čeči

ILUSTRACIJE
Branka Hollingsworth Nara

LEKTURA
Neven Penzar

GRAFIČKA UREDNUĆA
Danijela Mazal Ostojić

TISAK
Grafički zavod Hrvatske, d. o. o., Zagreb

ISBN

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

Slikovnica je objavljena uz potporu Grada Zagreba i Školske knjige, d. d.

MEDIJSKI POKROVITELJ

